СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY
УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 280. Джерзи Сіти, Н. Дж., субота, 30. листопада, 1929. VOL. XXXVII. No. 280. Jersey City, N. J., Saturday, November 30, 1929. THREE CENTS.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ

БИРД ПОЛЕТІВ ДО ПОЛУДНЕВОГО БІГУНА

ПЕРЕЛЕТИТЬ ПРОСТІР, ДОВГИЙ 1,600 МИЛЬ, А ЛЕТІТИМЕ 12,000 СТІП ВИСОКО.

ЛИТЛ АМЕРИКА (Антарктика), 29. листопада. — В сам день Свята Подяки вибрався полярний дослідник Бирд у подорож до полудневого бігуна. Летітиме понад простори, досі ніким не прослідженї. Разом з ним полетіло трох инших летунів.

До того лету приготовлювалися вони від самого прибуття у підбігунову полосу. Літак випробуваний, а мужва досвідчена. Всеж таки лет дуже небезпечний, коли зважиться, що треба летіти понад незнані простори, серед яких можна попасти на сильні підбігунові бурі, а дотого треба бути приготованим на ріжні несподіванки на бігуні, які можуть унеможливити кермування літаком.

СПОРЯТЬ ЗА НОВІ ЗЕМЛІ.

ВАШИНҐТОН, 29. листопада. — Вашинґтонський уряд одержав від британського уряду ноту, в якій Велика Британія запитує, чиєю власністю треба уважати відкриті Бирдом нові землі на полудневім біґуні.

Вашинґтонський уряд лишає це питання отвертим, піддаючи його під дискусію.

ПОЛЕТІЛИ САМІ ВЕТЕРАНИ-ЛЕТУНИ.

ЛИТЛ АМЕРИКА, 29. листопада. — Летуни, котрі вибралися в дорогу до полудневого бігуна, мають за собою довгі летунські рекорди. З боку Бирда це четвертий великий лет. Перший раз полетів він до Ґренляндії в 1925 р. Потім відбув славний 16-годинний лет з Шпіцберґен до північного бігуна. А за третім разом перелетів Атлянтійський океан, коли то буря змусила його злетіти в море над самим французьким берегом.

Инші летуни брали участь у виправах Бирда до північного бігуна, або набрали досвіду при инших небезпечних летах.

НАЙБІЛЬШЕ БОЯТЬСЯ ВИСОКИХ ГІР.

ЛИТЛ АМЕРИКА, 29. листопада. — Лет до полудневого бігуна небезпечний головно тому, що треба летіти понад гори дуже високо, підносячися місцями на 14,000 стіп. Серед темноти й мраки можна легко натрапити на ще вищі гори й розбитися.

ЖЕРТВИ АВТОМОБІЛІВ.

ТРЕНТОН (Ню Джерзи), 29. листопада. — В послідні місяці згинуло зприводу нещасливих автомобілевих випадків у стейті Ню Джерзи 125 осіб, з того 83 піхотинців. Таку статистику проголошує департамент здоровля.

КЛОПОТИ З МАНДЖУРІЄЮ.

ВАШИНҐТОН, 29. листопада. — Департамент стейту подає, що правительства Великої Британії, Японії, Франції, Італії і Німеччини запитують, що робити з наступом совітських військ на Манджурію. Держави ті налягають, щоби в тій справі інтервенювати згідно з мировим пактом Келоґа.

РУБІО ВИБИРАЄТЬСЯ ДО АМЕРИКИ.

МЕКСИКО СИТІ, 29. листопада. — Вже обраховано остаточно голоси й проголошено офіціяльно, що Паскаль Ортиз Рубіо вибраний слідуючим президентом Мексика. Рубіо одержав 1,825,761 голосів, а його противник Васконсельо 110,279.

Рубіо перебере уряд дня 5 лютого. А тепер вибирається до Злучених Держав, щоби зложити візиту президентови Гуверови.

ПЕНСІЇ ВЕТЕРАНІВ.

ЩЕ ЖИВУТЬ ВДОВИ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ З 1812 РОКУ.

ВАШИНҐТОН, 29. листопада. — Пенсійний комішенер подає, що платні для ветеранів еспанської війни є тепер чотири рази більші ніж та сума, яку заплатила Америка Еспанії за відступлення Филипинських островів.

В еспанській війні брало участь 414,000 жовнірів. З того 178,804 ветеранів побирає до нині пенсії на загальну суму $65,292,611.

Ветерани цивільної війни побирають $57,095,811.

КУРЯТЬ У ДОМІ ПОПРАВИ.

ОМБАНІ, 29. листопада. — В домі поправи для мущин в Елмайрі дозволено курити. Як арґумент подано те, що Ню-Йорський Жіночий Дім Поправи дозволяє жінкам на курення.

ДІТИ ДО СКАВТОВИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ

ЕЛМАЙРА (Ню Йорк), 29. листопада. — Комішенер Кенеді подає, що за 29 літ його надзору над молодечими домами поправи віддано до поправи всього тільки двох хлопців, котрі були скавтами. Кенеді підносить велику моральну силу скавтових орґанізацій і їх благородний вплив на виховання молоді.

ДИТИНА ЗАБИЛА МАМУ.

Чотиролітній Елмер у Батавії (Ню Йорк) убив револьверовим вистрілом Миссис Шулц, свою маму, не здаючи собі досі справи з того, що сталося. Дитина бавилася револьвером і стріляла до мами для забавки.

НЕЗДОРОВА ЗАБАВА.

Бавитися крісом не є здорово. Се доказав не знати вже який раз випадок в неділю, 10 листопада, в Лейдівуд, Ман. Андрій і Френк Мелінські, два брати, бавилися крісом, не знаючи, що він набитий. Старший Френк потягнув підчас забави курок, кріс випалив і куля опинилася в жолудку 13-літнього Андрія. Хлопця забрано до шпиталю у Вінніпеґу, але дуже мала надія є на те, щоби його вдалося вирятувати.

УТІК ЩЕ ОДИН КОМУНІСТИЧНИЙ „ЛИЦАР".

Від довшого часу в столиці Греції Атенах перебував радянський торговельний представник Пушкінов. Тепер він десь зник без сліду, захопивши з собою важливі, радянські документи.

УБИВ СВОЮ ТЕЩУ.

В селі Олеша, коло Товмача, кравець Павло Грабовецький посварився зі своєю тещею і вбив її у сварці сокирою. Причиною сварки були спадкові справи. Вбивника арештовано і відвезено до вязниці в Станиславові.

ЗАЛИЛО ВОДОЮ.

Вилив рік у південній валійській вугляній долині зруйнував і залив водою кілька соток домів робітників-майнерів. Серед населення й без того вже з довшого часу панує велика біда, а тепер становище бідаків стало ще траґічнішим.

В Портуґалії вода прорвала величезну греблю й залила щонайменше 50 квадратових миль теренів, знищивши ввесь доробок населення. Вода зруйнувала також величезну електрівню.

ПЕРШИЙ ЗЛОЧИН У ВАТИКАНІ.

Марґарита Ґудум, Шведка по національности, котра тепер проживає в Римі, хотіла застрілити на території Ватикану архиепископа Паральо, котрий раніше був апостольським делеґатом у Норвеґії. Вона три рази натискала курок револьвера, але він кожного разу давав одсічку. Зброю з її рук видер баварський князь Юрій, який колись був блискучим ґвардейським баварським кавалерійським офіциром, а тепер постригся в монахи. Свій учинок напасниця пояснила тим, що архиепископ відмовився пособити їй знайти працю, якої вона просила. Ґудум відправлять до Швеції, бо Італія не має права її судити, а Ватикан не хоче.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ НА РАДІО.

Заходом Т-ва Українських Дякоучителів в Америці в слідуючу неділю, 1. грудня, в год. 2.45 хв. із стації WAAT в Джерзи Сиги мішаний хор Тов. Боян з Йонкерс, Н. Й., під управою п. Михайла Фатюка, виконає слідуючу програму: 1) Ой у полі нивка, Кошиця; 2) Журавель, Б. Яворського; 3) Стоїть явір, Кошиця; 4) Терцети: Думка і Соловій, Вербицького, відспівають п-ни А. і М. Семчич і Ю. Гаврильчак; 5) Та біда, Кошиця; 6) По той бік гора, Ступницького, 7) Женчичок, Леонтовича; і 8) І шумить, Ярошенка. Фортепяновий супровід: Розалія Вандзіляк.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО.

У пятницю, 6. грудня, в 9-ій годині вечером зі стації WIP буде передано українську пісню в супроводі орхестри.

Програма ця влаштовується заходами філаделфійських Українців.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ДІСТАЄ ВІЛЬНУ ПРИСТАНЬ У ГАМБУРҐУ.

В Гамбурґу радила міжнародня комісія, створена на підставі версальського договору, в справі признання Чехословаччині вільної території в гамбурській пристані. Комісія складалася з одного Чеха, одного Німця та одного Анґлійця. Комісія порішила, що гамбурський сенат має винаймити Чехословаччині на 99 літ кілька парцель на гальськім і дрезденськім побережу.

ЗЛОВЖИВАННЯ В РАДЯНСЬКІЙ ТОРГОВЕЛЬНІЙ МІСІЇ В БЕРЛІНІ.

В радянській торговельній місії в Берліні викрили нові великі зловживання. В звязку з цею аферою з Берліна втікли два урядовці радянської місії, яких підозрівають у спроневіренню великих грошевих сум. Двох инших урядовців звільнено з уряду тому, що вони не послухали приказу радянського уряду та не хотіли повернутись до Москви, щоби там зложити належні вияснення в справі зловживань.

ТЕАТРОВИ КАРАБІНЕВИЧА ВІДІБРАНО КОНЦЕСІЮ.

Підчас вистави „Невольника" в Скалаті арештовано директора театру п. Карабіневича. По кількох годинах випущено його, лише відібрано концесію на театр. Причина: відспівання в „Невольнику" пісні „Боже, великий, єдиний". В цьому добачено „заклуцене спокою і поржондку"...

ІТАЛІЙЦІВ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ.

Папа римський має 16 грудня призначити двох або трох нових кардиналів. Всі вони будуть вибрані з Італійців.

БОЖЕВІЛЬНИЙ ВЧИНОК.

У Берліні на Берґманштрассе збожеволів робітник Вільгельм Альберт і випровадивши сина на стрих свого дому, викинув його крізь вікно на вулицю. Син згинув на місці. Другого старшого сина хотів батько також викинути крізь вікно, але він вирвався з рук батька і втік з дому.

КОЛЬОНІСТІВ НІМЦІВ ВИПУСКАЮТЬ З РОСІЇ.

На вимогу німецького уряду радянське правительство згодилося негайно дати 4,000 Німців візи на виїзд до Німеччини. Ці Німці-кольоністи вже з довшого часу бідують в околицях Москви, стараючись дістати візи на виїзд з радянського „раю". Частину їх большевики вже встигли відправити на Сибір, але тепер змушені були задовольнити вимогу німецького уряду, щоби не дійти до розриву з ним.

НАЩАДОК ВАШИНҐТОНА НЕЛЕҐАЛЬНИЙ.

Еміґраційна влада вислала з Америки бельґійського громадянина Леона Вашинґтона, який є прямим нащадком Джорджа Вашинґтона. Він мав візу на шістьмісячне перебування в Злучених Державах, але залишився тут довше. Вислано його до Канади, де він думає осісти на еміґрації.

НОВІ ПРИДБАННЯ ІНСТИТУТУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Науково дослідчі фонди Інституту Тараса Шевченка що раз збільшуються. Цими днями Інститут придбав в Нижньому Новгороді від спадкоємців душеприкажчика Шевченкового, М. Лазаревського, та його брата багату колекцію паперів, що залишилися після смерти Шевченка. Серед тих паперів відзначається 17 листів та 8 записок Шевченкових до Лазаревського; низка чорнеток Шевченкових творів; низка записок-листів Шевченка до ріжних осіб; нарешті дуже цінна колекція документів, що освітлюють матеріяльний побут Шевченка за останні роки його життя. Разом ця новопридбана колекція становить понад 100 великої ваги документів.

Одночасно з цією колекцією придбано великий автопортрет Шевченків, мальований олійними фарбами — одна з останніх малярських праць його.

Цьогож таки року придбано в Києві літературно-історичну бібліотеку, що нараховує до 4,000 томів, серед яких багато книжок бібліоґрафічної рідкости. Коли до цього додати 7,000 томів, що подарував Інститутові академик Багалій, то фонди бібліотечні становитимуть більш як десять тисяч томів.

Кілька місяців тому придбано архів Панаса Мирного, що становить понад 200 мало відомих документів. Придбано великі, олійними фарбами писані портрети Квітки Основяненка та його матери.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ВІДІЙШЛИ З МАНДЖУРІЇ

СТОРОННІ ДЕРЖАВИ НЕ БУДУТЬ ВМІШУВАТИСЯ В КИТАЙСЬКО-РОСІЙСЬКИЙ СПІР. КИТАЙ І РОСІЯ ПОЧНУТЬ БЕЗПОСЕРЕДНІ ПЕРЕГОВОРИ.

ТОКІО (Японія), 29 листопада. — З Манджурії повідомляють, що російська армія лишила Манджурію й відійшла на свою територію. Червона армія вела свій наступ не на широку скалю й лише в одному напрямкови, стараючися завдати найсильніший удар Китайцям у найкоротшім часі.

Підчас свого наступу червона армія розбила більш як 12,000 китайської армії, обеззброївши притім принаймні 10,000 китайських жовнірів. Обеззброєних Китайців випускали на волю, бо червона армія Китайців у полон не брала.

З огляду на відхід червоних військ з Манджурії й припинення російського наступу, Японія вважає, що потреба чужинецького втручання в китайсько-російський конфлікт тепер відпала. Взагалі Японія завжди вірила, що найліпший шлях до полагодження конфлікту ізза Східно-Китайської залізниці є безпосередні переговори між Китаєм і Росією.

НАНКІН (Китай), 29 листопада. — Китайське націоналістичне правительство приготовило нову пропозицію большевикам для роспочаття переговорів у справі залагодження конфлікту. В головних рисах пропозиція ця зводиться до того, що обидві сторони посилають для переговорів свої делеґації з рівним числом членів, які будуть працювати під головством одного представника якоїнебудь невтральної держави. Ця конференція має виробити нові умови спільного володіння й управи Східно-Китайської залізниці.

Подруге, негайно припиняється всяка военна акція між Китаєм і Росією, а війська обох сторін відводяться на тридцять миль від кордону з кождої сторони.

НЕПОМІРНИЙ ЗРІСТ ПАПЕРОВИХ ГРОШЕЙ.

ЗА ОСТАННІХ 13 МІСЯЦІВ ЗБІЛЬШИЛОСЯ В РОСІЇ ПАПЕРОВИХ ГРОШЕЙ НА 70%.

МОСКВА (СССР), 29 листопада. — В одному з останніх чисел ґазети „Економіческая Жізнь" подаються відомости, що скількість паперових грошей, які тепер знаходяться в обігу в Росії, виносить 2,912,000,000 рублів. Це дає збільшення на 70% за останні тринацять місяців паперових грошей, не забезпечених золотим запасом.

Отже вартість радянського паперового рубля значно нижча від дійсної. Лише завдяки повній ізольованости Росії від инших держав і спеціяльним заходам конфіскації в населення збіжжа та инших виробів вартість паперових грошей штучно утримується на певній висоті проти всіх правил економіки.

ФРАНЦІЯ ТА ОБЕЗЗБРОЄННЯ.

ПАРИЖ (Франція), 29 листопада. — Франція прийме участь в лондонській конференції по обмеженню морського зброєння лише при умові, що справа загального обеззброєння всіх держав буде полишена для спеціяльної конференції, яку скликається в Женеві. Друге, що Франція не буде змушена відмовитися від тримання старих підводних човнів та від будови нових. Третє, що при обчисленню морських сил, потрібних Франції для оборони, буде взято під увагу те, що кольоніяльні володіння її роскинені широко по світі.

Франція підкреслює, що теперішні її витрати на свою військову фльоту є на 22% меньші ніж були в 1914 році. В той саме час витрати Америки на ту ціль збільшилися в два й пів разів.

СТУДЕНТСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ.

АТЕНИ (Греція), 29 листопада. — Грецька поліція розігнала велику ґрупу студентів місцевого університету, які хотіли доручити премієр-міністрови Греції певні політичні домагання реформ у Греції. Підчас бійки в університеті понищено меблі, а поліцію обкидано ріжними предметами та меблями.

Уряд замкнув університет на пять днів, щоб уляглися заворушення серед студентів. Разом з тим влада заявляє, що головні вожаки студентів будуть покарані.

СТРІЛЯЛИ В НАТОВП.

РУМУНСЬКА ПОЛІЦІЯ АРЕШТУЄ ЛЮДЕЙ, ОБВИНУВАЧУЮЧИ ЇХ У КОМУНІЗМІ.

КИШИНІВ (Бесарабщина), 29 листопада. — Місцева поліція перевела арешти 650 робітників, яких обвинувачує в підтримці комуністичної демонстрації, що відбулася на вулицях міста. Підчас демонстрації поліція стріляла в натовп, але влада заявляє, що ні ранених, ні вбитих не було.

БЕЗРОБІТТЯ В НІМЕЧЧИНІ РОСТЕ.

БЕРЛІН (Німеччина), 29 листопада. — Скількість зареєстрованих безробітних в Німеччині тепер переходить один міліон. Це на двіста тисяч більше ніж було минулого року в той час. Найбільше безробітних в Саксонії, де тепер на кожних 10,000 мешканців є 321 безробітних, а взагалі в Німеччині їх є 152 на кожні десять тисяч.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГУВЕР РАТУЄ.

Можна сказати, що президент Гувер є тепер у своїй властивій ролі. Досі імя його було тісно звязане з ратунковою акцією в Европі. Ця акція зробила його популярним у цілім світі. Вона немало причинилася до того, що його вибрано президентом.

Та тепер приходиться Гуверови повести ратункову акцію у своїм власнім краю. Бо ніде правди діти, а всюди чути, що наближаються тяжкі часи. Дехто звязує їх з крахом на біржі. Але воно так не є. Навпаки, можна твердити, що крах на біржі наступив не так через надмірну спекуляцію, як ізза того, що та вразлива інституція відчула, що з економічним положенням краю щось не добре.

Колиб розходилося о те, що через біржевий крах потратили біліони долярів самі спекулянти, то не булоб потреби журитися тим ні президентови ні нам. Але коли зі всіх сторін доносять, що фабрики викидають щораз більше робітників на вулицю, то це зовсім инша справа. А дійсність виказує, що безробіття зростає, а магазини переладовані товарами, на які нема збуту.

Отсе й було головним товчком до тих конференцій, що їх започаткував президент з представниками промислу, торговлі, фармерства, праці й т. п. Що з тих всіх нарад вийде, годі вже тепер сказати. Бо з того, що подається до публичного відома, виходилоб, що в короткім часі наступить нова ера економічного підйому. Залізничі компанії заповіли розбудову, на яку призначено міліярд долярів. Це саме відноситься і до промислу. Великі міста приступають до публичних робіт, яких кошти сягають у сотки міліонів. Те саме заповідають стейти через своїх ґовернорів.

Кромі того плянується оснувати сталу економічну раду, зложену з найвпливовіших промисловців краю, щоби при її допомозі контролювати бизнес і довести до бизнесової стабілізації та не допустити до економічних криз.

А автомобілевий маґнат Форд заповідає, що часи зовсім не тяжкі, бо він приступає до підвишки заробітної платні. А разом з тим радить всім відвернутися від спекуляції, а звернути свою енерґію і хист в сторону продуктивної праці.

Все те звучить дуже гарно в словах і числах. Гармонію псують хіба такі вісти, що разом з обіцянкою Форда про підвишку платні звільняють у його фабриках тисячі робітників від праці. Це тільки один примір. Значить, треба ще підождати, щоби мати ясний погляд щодо того, які реальні користи принесе нам ота нова ратункова акція Гувера.

А. Тибурський.

МІЖ ЕСЕРАМИ.

Українські політичні організації, що продовжували своє існування на еміґрації передусім в наслідок традиції та бувалої слави й цілковито відірвані від реального громадського та політичного життя на українських землях, могли свою роботу провадити лише серед еміґрації. Всеж чисельність української еміґрації в Чехословаччині, Франції, на землях Польщі тощо, — давала й для таких організацій десить широке поле політичної і особливо професійної роботи. Та мало хто пішов на таку „чорну" роботу. Перегляньте ріжні партійні органи, обіжники, оголошення, послухайте суперечки представників ворогуючих політичних груп у суді, куди довели їх сварки й особисті закиди, — а скільки побачите амбіції, старих фраз, безконечних і нудних програмових деклярацій і утопійних плянів, й нарешті особистих гордощів Все знайдете в таких політичних групах. Але ніколи не знайдете хочби слабих познак, що вказувалиб на справжню політичну роботу, на звязок із краєм, на підтримку еміґраційних гасел коли не широкими масами в краю, то бодай гуртками. Туму й не дивно, що організаційне досягнення таких організацій стало звужуватись, що більше, партійні орґанізації вмирали; політичними докладами ніхто не цікавився; вмирала й політична преса, хоч її в більшости й розсилали безплатно; люде почали варитися самі в собі.

Яскравим прикладом такої долі може служити катастрофальний розвал українських соціял.-революціонерів, т. зв. шаповалівців. Обективно, ця група мала всі підстави найбільше розвинути свою роботу серед еміґрації і особливо в Чехословаччині, де вона й мала свій центр, тим більше, що тут користувалася величезною підтримкою чехословацького міністерства заграничних справ. Всеж стан ґрупи можна нині схарактеризувати — розвалом.

Були часи, коли шаповалівці керували „Громадським Комітетом" в чехословацькій републиці, мали чисельну „Селянську Спілку"; збили „Революційно-Демократичний Союз"; орґанізували „Союз громадських організацій в Чс. Р.", а після ліквідації „Громадського Комітету" — „Український Комітет"; видавали „Вільну Спілку", „Нову Україну", „Суспільство" й „Українського Робітника"; були провідниками культурних плянів еміґрації; з ентузіязмом закликали Америку до підтримки зорґанізованого ними „Робітничого Університету"; почали орґанізацію „Соціольоґічного інституту"; мали власну друкарню; керували значними фондами, що дозволяли оплачувати своїх співробітників в розмірі — більше ніж доброму, навіть порівнюючи з чеськими міністерствами.

Але все це належить минулому. Заникли неславно „Революційно-Демократичний Союз" і „Селянська Спілка", вмерла партійна преса, зліквідовано „Громадський Комітет", зачинено друкарню; замкнено склепи, наповнені політичними брошурами, не відомо для чого друкованих. Вже в початку біжучого року зміст політичної роботи шаповалівців обмежувався професійною роботою в організованому ними „Робітничому Союзі в Чс. Р.", що складався переважно з бувших вояків Української Галицької Армії. Поза цим — хіба соціольоґічний семінар міг до певної міри претендувати на певне політичне значіння його роботи, колиб не знижувався до ролі авдиторії, спеціяльно пристосованої до „соціольоґічної" підготовки самого провідника семинаря — М. Шаповала. Зрештою „Соціольоґічний Інститут" існував скорше в схемах, ніж у пляновій роботі, а „Робітничий Університет", на жаль, ішов уже до свого катастрофального кінця, не виконавши ані своїх програм, ані своїх обіцянок.

Переглядаючи роботу шаповалівців, приходиться сконстатувати, що широчінь її у минулому визначалася розміром відповідних субвенцій, з припиненням яких припинювалася й робота; та що підсумки їх політичної праці були дуже незначні і в добі розквіту партії, а з бігом часу послідовно зменшувалися; власне якраз на ґрунті політичному зазнали вони найбільше невдач (Революційно - Демократичний Союз, Ліґа Нового Сходу, питання координації роботи з соціял-радикалами в краю й „Обороною України" в Америці тощо); група шаповалівців ніколи довший час не перебувала в стані стабілізації, конструктивної роботи. Якраз внутрішні конфлікти, що почалися ще від часу розходжень з Грушівським і не припинялися до останнього часу поруч із хибами в тактиці та невідповідністю політичної привели їх до нинішнього ізольованого становища.

Цьогорічний конфлікт у травні—липні був лише льоґічним висліддом такого стану. Більшість організації, що складалася з робітництва та молодшої інтеліґенції, вже довший час виявляла своє невдоволення з напрямку, змісту, методів роботи і зокрема з відношення провідників М. Шаповала та Н. Григорієва до рядових членів. Вже після заснования „Ліґи Нового Сходу" більшість подебрадської й празької організацій виявили своє неґативне відношення до подібного кроку, який рішуче розходився з засадами програми партії. Конфлікт на цьому ґрунті було попереджено заявою ініціяторів Ліґи, що участь у Лідзі персональна й не вяже організацію. Але становище чим далі — тим більше йшло до катастрофи. Координації роботи з соціялістами-радикалами в краю та „Обороною України" в Америці мимо спільного засідання в минулому році — не було досягнене. Ще перед цим соціял-радикали іґнорували шаповалівців, рахуючи М. Шаповала винним у розвалі с. р. організації в р. 1925 р. Партія обмежилась таким чином еміґраційними гуртками без жадного впливу на політичне життя українських теренів. Не без ваги буде згадати відоме осудження М. Шаповалом революційної акції в Галичині (У. В. О.), що викликало велике невдоволення. Найбільш маркантні вияви українського пригніченого люду в Галичині, що всьому світу казали й кажуть про живучість і революційність українського духу (листопадові події в 1928. р.) — М. Шаповалом були охарактеризовані прилюдно в Подебрадах яко вчинки „із за рогу". Нічого, звичайно, не могли очікувати при такому стані ті члени організації, в яких ще бодай троха лишилося революційного натхнення й пошани перед мучениками революційної боротьби в Галичині.

Справа Робітничого університету тільки погіршила становище. Робітничий університет, зорганізований в 192р. р., рахувався шоповалівцями тією базою, яка не тільки буде провадити велику культурну місію серед робітництва та селянства на українських землях та на еміґрації в Европі та в Америці, яка не тільки буде провадити в бажаному напрямкові політичне виховання, але й дасть можливість розвинути на цьому ґрунті широку політичну акцію. Звичайно, при солідній постановці цеї справи і при тій жертвенности, яку виявило американське українське робітництво — можна було осягнути значні успіх. Допомога з Америки прийшла за час існування університету приблизно в сумі 170 тисяч корон і скількість слухачів у травні місяці ц. р. досягла числа 280; але не дивлячись на те, що сума платні за навчання внесена студентами разом із допомогами перевищувала вже суму всеї платні за навчання, яка малаб поступити від усіх студентів при умові заключення університетом усіх оголошених курсів — до травня місяця б. р. було виконано лише біля третини цілої шкільної програми й кромі того університет наробив 43 тисячі корон довгів. Друк лекцій і висилка їх студентам були припинені. Університет ішов до ліквідації. Замісць сотень студентів з Америки — було їх лише 48 із Америки і 26 із Канади. Отже база, на яку покладалися великі надії — була в стані, який вимагав неґайних заходів до її врятування й заховання престижу організації в Америці. Загальна заборженість Соціольоґічного Інституту разом із Робітничим університетом і бувшим видавництвом „Вільною Спілкою" — на 1. травня перевищувала вже 100 тисяч корон.

Тут для ілюстрації — дві детайлі. Поїздки представників в партії Шаповала й Григорієва до Америки при відомому, особливо американським Українцям, матеріяльному успіхові виступів цих представників, — не дали на партійну роботу ані цента. І друга неменш цікава деталь: по одержанню в осени минулого року від урядових кол субсидії в сумі трицять тисяч корон на видання „Нової України", видано лише одно число „Нової України", вартісне шість тисяч корон.

(Кінець буде).

КАТИ ШАЛІЮТЬ.

З країни, де людські страждання перевищують все те, що змалював у своюму безсмертному творі ґеніяльний Данте, про страждання в пеклі, доходять все страшніші та страшніші відомости. Зпянілі московські кати-чекісти шаліють по всій Україні, а в могили лягає замордований, замучений цвіт української нації, лягає в могили основа українського народу: його селянство та інтеліґенція.

Страшна крівава сокира червоного ката стинає селянські голови й московські кулі пронизують серця та голови свідомого українства. Увесь український нарід оголошений ворогом большевиків, бо він у дійсности є ворогом всякого панування Москви на Україні, бо він бореться за свої національно-політичні права, бо він стремить до створення своєї вільної й незалежної держави. Селянство оголошене „куркулями" за те, що воно вже не встані задовольняти вимог ненажерливих московських катів. Само селянство пухне з голоду, віддаючи останній фунт свого хліба, віддаючи останнє, що лише має в свойому господарстві, щоб лише відчепилися від нього червоні кати. Але й цього мало. Московським окупантам треба знищити, треба стерти з лиця землі українське селянство, як основу української нації, як національну стихію, якої не встані переборoти московські окупанти.

Тому большевики ніби на глум, ніби для збільшення страждань голодного й обдертого народу, кленуть його і таврують іменем визискувачів, іменем глитаїв, називають „куркулями" тих, що самі пухнуть з голоду і виховують своїх дітей рахітичними, сухотними й немічними, бо не мають чим їх нагодувати. Свій страшний злочин супроти українського народу Москва прикриває гаслами „клясової" боротьби та иншими ідіотичними вигадками, які тільки можуть забрести в голову збожеволілих від людської крови комуністів та їх прихвостнів і посіпаків, продажних душ.

Та мало цього. Москві треба знищити мозок, треба в багно затоптати душу українського народу й тому вона добирається до української інтеліґенції, до українських учених і починає нищити їх. Не вдалося української інтеліґенції положити в гріб ріжними комуністичними вигадками, ріжними утисками, позбавивши її всіх прав на життя, заморити голодом, то тепер московські чекісти взялися отверто до розстрілу й катування її. Тепер вони переводять масові арешти українських учених та інтеліґентів-провідників, навіть таких, що й на один день не лишали рідних земель, котрі всю свою увагу звертали та все життя своє присвятили культурно-національній роботі, відмовившись назавжди від всякої політичної роботи. Тепер червоний московський кат готується розстрілювати мучеників і подвижників української культури, приписуючи їм в огидно-брехливий спосіб ріжні вчинки політичного характеру, обкидаючи їх брудом „контр-революції".

На Україні червона Москва готує страшне іродове нищення української інтеліґенції, культурно-національних діячів, а прихвостні Москви, ріжні комуністичні найміти, поза кордоном гукають „осанна Москві" та стараються ще більшим брудом, ніж сама то робить Москва, обліпити мучеників українського народу. Огидні кати, але якими мусять бути ті, котрі кричать їм осанну й страшний їх злочин стараються виставити перед українським народом як геройство, як вищу справедливість. Щоби до такого маразму дійти, треба стратити цілковито почуття людської совісти, треба приглушити в свому серці та в душі все те, що відріжнює людину від найдикішого звіря-хижака.

„Наші" комуністи зі „Щоденних Вістей" тепер кадять своїм московським панам і в угоду їм кричать: „Роспніть і катуйте український нарід, вбивайте українських селян та інтеліґенцію". Ось „почесна" робота тих прислужників Москви. Вони ще й тепер стараються виправдатися у своїй брехні, бо вони впевняли своїх читачів, що на Україні академіків та інтеліґенцію не арештовували, про що ми повідомляли давно. Не було офіційного повідомлення Москви, а тому вони й кричали, що ще арештів нема. Але тепер, коли по двох місяцях сидіння арештованих у чека, сама комуністична влада проголосила про ті арешти, то вони знову вибріхуються й крутять, що мовляв, арештовано їх не тоді, коли про це ми писали, а лише тепер. Ось, мовляв, ми піймали „Свободу" на брехні! Отакої ваги й значіння всі „спростовання" комуністичних скрипоперів. Хіба лише сліпий може їм повірити, коли вони живі факти стараються „спростовувати", щоби прислужитися Москві.

ВІДПОВІДИ РЕДАКЦІЇ.

Відповіди Цензусового Бюра. З ріжних громад, від ріжних наших товариств і церков одержуємо до поміщення в газеті відповіди Цензусового Бюра в Вашингтоні в справі уміщення українського імени при переписі. Всі ті відповіди однакові й нема потреби їх передруковувати, бо одна з них вже була друкована.

С. О., Ню Кенсинґтон, Па. З таким закидом в ґазеті виступати не можна, а треба йти до суду й там виказати, хто допустився крадежі.

Е. Гард.

ВАГА.

(Гумореска).

У чимало кооперативних крамницях нема, любі товариші, тягарців.

Краму доволі, купці є, касієрка є — навіть кіт сидить біля каси — є також ваги.

Тільки тягарців нема! Та ві крамничники, що трохи хитріші, свищуть на таку кризу. Вони найшли спосіб.

Позвольте лише оповісти собі пригоду — вона правдива.

В одній крамниці був лише один-одинокий тягарець, трифунтовий. І там говорили всім купуючим:

— Та візьміть три фунти, муштарда справді дуже добра!

— Навіщо мені три фунти муштарди? Може хідник буду посипати нею? Мені треба лише пів фунта!... І десять фунтів цвяхів!

— Десять фунтів? Візьміть радше три фунти! Навіщо вам так богато цвяхів? Чейже не будете будувати хати?

Купуючий обиджений вийшов із крамниці та пішов у сусідню.

Та як настановили нового управителя крамниці, він зараз зробив порядок.

Позичив собі у пекаря на пів години тягарців і спорудив для своеї крамниці стільки ріжних тягарців, що майже не міг їх помістити.

Пів фунта: звичайна ковбаса, загорнена у шматок паперу. Три чверти фунта: ковбаса, загорнена в два папері. Один фунт: управителеві окуляри. Два фунти: його камізолька. Три фунти: третій том збірного видання творів Льва Толстого...

Сімфунтовий тягарець заступав кіт, а один пуд (16.375 кг.) касієрчин син, на імя Василько.

І відтепер ішло все наче по маслі. Купуючі привикли дуже скоро до цієї системи.

Приходили та просто жадали:

— Дайте мені пів кота кришталевого цукру, двоє окулярів цукорків і мила одного Толстого!

Бизнес ішов дуже добре. Навіть із другого кінця міста приходили люди бачити, як то купуючі жадають двох котів і одну ковбасу муки (в двох пакункових паперах).

Та раз прийшов якийсь чоловік, що ніяк не хотів піддатися дисципліні. З лиця було видно, що він лихий та впертий. Він насамперед глянув на вагу, потім на крамаря, на устах його зявилася глумлива усмішка і він озвався:

— Дайте мені, будь ласка, півчверта пуда муки!

Управитель крамниці збентежився.

— Скільки? — спитав він пригноблено.

— Півчверта пуда! — відповів купуючий голосно та глянув зпід лоба на вагу. — Таж я виразно сказав!

— Візьміть один пуд! — радив йому управитель крамниці підлесливо. — Одного Василька!

— Що ви плетете? — спитав тамтой нахмарено. — Що за Василька? Мені треба півчверта пуда муки! Прошу мене обслужити!

— Так отже: три Васильки, два коти та два Льви Толсті? Знаєте...

— Що вй в самій речі хочете в мене? Чого обиджуєте ваших клієнтів? — спитав дивний покупець, зовсім збентежений. — Людина приходить до вас купувати, а ви белендичите якісь непристойні слова! Я зараз міліцію!...

Бог один знає, до чого булаб довела ця поважна розмова, колиб нараз касієрка Анна Павлівна не рішилася була жертвувати собою для цілої справи.

— Іване Даниловичу, — сказала вона до управителя — коли хочете, то я сяд уна вагу; я важу точно три і пів пуда. Хай цей пан не робить тут скандалу ні з того ні з цього!

І касієрка сіла на вагу. Справу врятували. Дивний покупець забрав до дому своїх три і пів пуда-касієрки муки, а касієрка з тої пори зазнавала великого поважання.

В ночі управитель із хвилювання не міг навіть ока замкнути. Качався у ліжку з боку на бік і весь час думав: А коли він завтра знову прийде? Коли він, наприклад, зажадає пять пудів? Що тоді?

І нараз пригадав він собі, що касієрка із сусідньої пекарні така товста та висока а має на собі тяжку, плетену камізольку та тяжкі кальоші.

Вона напевно важить пять пудів! — подумав він завистно. Попробую перемовити її до нашої крамниці!

Потім снилося йому, що у крамницю зайшла вбога жінка та зажадала 140 пудів синьки до білля. А він, управитель, сіґає по всіх кооперативах випозичити собі на пів години касієрок, купців, крамничних хлопців, дітей та котів...

І їх усіх кладе на вагу...

Тяжко нині, товариші, бути управителем крамниці...

З російського переклав

М. Шв.

ПОШУКУЄМО 36 УКРАЇНЦІВ З $100.

ГРОМАДЯНИН ІВАН ШТОҐРИН, УКРАЇНСЬКИЙ БИЗНЕСМЕН З ЕЛИЗАБЕТ, НЮ ДЖЕРЗИ, ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, ПИШЕ:

ДІЙСНО З ЩИРОГО СЕРЦЯ РАДІЮ, ЩО МОЖУ ПРИЧИНИТИСЯ СВОЄЮ ЛЕПТОЮ ДО БУДОВИ ДОМУ НАШОЇ СЛАВИ. І ОСОБЛИВО РАДІЮ, ЩО ТОЙ ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ БУДЕ ПОБУДОВАНИЙ ЖЕРТВАМИ УКРАЇНСЬКИХ ІМІҐРАНТІВ З АМЕРИКИ. ЦЕ БУДЕ ПАМЯТКА, ГІДНА СВІДОМОГО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИКА. ЦЕ БУДЕ ДОКАЗ, ЩО У НАС БЛАГОРОДНЕ СЕРЦЕ Й ДІЙСНА ЛЮБОВ ДО РІДНОГО КРАЮ ТА НАШИХ БОРЦІВ ЗА ВОЛЮ. ТОЖ ПОСПІШАЙМО З ДАЛЬШИМИ ЖЕРТВАМИ, ЩОБИ ДОКІНЧИТИ ДОБРЕ Й ВЕЛИКЕ ДІЛО НА СЛАВУ НАШІЙ ІМІҐРАЦІЇ.

В НАДІЇ, ЩО ЗНАЙДЕМО ВЖЕ В КОРОТКІМ ЧАСІ БРАКУЮЧИХ ЩЕ 36 СТОДОЛЯРОВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ, ПОСИЛАЮ СВОЮ ЖЕРТВУ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411,
PHILADELPHIA, PA.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО НАШИХ ПРОМОВЦІВ НА СВЯТАХ.

Треба висловити признання інжинірови А. Кістеві, що він публично звертає увагу на шкідливу промову, виголошену на листопадовому святі в Ню Йорку доктором Л. Цегельським. Ми не можемо закривати очей на те, що нашим ворогом є не лище Москва, але й усі ті, що заґарбали наші рідні землі, та що стараються завжди в часи найтяжчої боротьби українського народу з одним яким небудь ворогом підорвати його сили та захопити українські землі.

Тяжко вражають промови на національних святах, які замісць того, щоби кликати нарід до єдности, до боротьби зі всіми ворогами, кличуть його до поділу ворогів на „ліпших" і „гірших" з метою, щоби наш нарід з „ліпшими" миривсь й без протесту віддавав їм свої рідні землі та рідних братів на поталу. Це є скрита пропаґанда польонофільства, як зі сторони тих, що говорять про Москалів як про „меншого", чи „ліпшого" ворога, є москвофільська пропаґанда. Але обидві вони однаково шкідливі для визвольних змагань українського народу й ганебні для їх пропаґаторів та для слухачів, які безкритично слухають таких промовців, а може ще й нагороджують їх оплесками.

Ще більший сором мусить бути тим орґанізаціям та товариствам, котрі запрошують до промов на свята ураїнської боротьби за державність і соборність промовців, відомих зі свого польонофільства чи москвофільства, чи якого иншого „фільства". Час уже нашій еміґрації прозріти й розуміти, куди їх ведуть ріжні „філи".

Колиб так в краю український діяч виступив перед народом з поділом на „ліпших" ворогів Поляків, чи Москалів, то його політична каріера серед Українців булаб покінчена й більше він носа не показавби перед свідомою українською громадою. Але в Америці ми ще до цього не доросли й оплесками нагороджуємо тих, що розбивають та послаблюють наш національний фронт проти ворогів українського народу.

А. Миленький,
Гарвей, Ілл.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Свято Української Державности.

В неділю, дня 3. листопада, святкували пертамбойські Українці Свято Першого Листопада.

Погода була не дуже приємна, бо дощ падав, однак це святови не пошкодило. Рано зібралися пертамбойські громадяни в Українській Галі й святочно убрані вирушили з прапорами улицями міста до церкви на Службу Божу та Панахиду. В церкві не було місця для всіх, так що дітвора мусіла піти на долину до шкільної салі, щоби зробити місце для старших. Перед Панахидою о. Лисяк сказав гарну промову в справі свята та пригадав присутним, що будуть збирати на інвалідів. Присутні зложили $50.

О год. 5-тій вечером саля Укр. Нар. Дому почала наповнятися і за короткий час на повнилася по береги. Бачимо, що пертамбойська громада привчилася до точности. Треба признати громадянам ще й те, що уміють заховуватися на концерті дуже а дуже примірно. Мимо того, що було чимало дітей, всеж таки шелесту не було чути на салі, коли почався концерт.

Самий концерт випав надзвичайно гарно і святочно. Було пізнати, що учитель хорів немало завдав собі труду, бо випровадив все дуже добре. На особливішу увагу заслугує діточий хор, котрий вивязався зі співу чудово. До того майже кожда дитина мала малу деклямацію, підібрану до свята. Слухачі одушевлялися молодою, заморською Україною і тішилися в серцях, що будуче українське покоління буде дальше продовжувати боротьбу за визволення українського народа. Колиб я хотів описати все докладно, то здається місця би не стало в часописі, тому я лише побіжно опишу.

Свято відчинив гром. Пилип Щуцький від імени комітету, вказуючи на вагу Листопадових днів, які пертамбойська громада так торжественно річно святкує.

О. Лисяк говорив про науку, яку ми повинні витягнути з гих жертв, що їх покладено в обороні нашої державности. Взивав да едности й дальшої боротьби за свої права.

Хор Товариства „Боян" відспівав під проводом учителя Йосифа Букати цілу низку ріжних пісень. Всі пісні були дібрані до голосової скалі співаків і це вийшло на добре хорови й співакам, а публиці було мило слухати співу, в якім ніщо нікого не разило, а голоси були зрівноважені.

Дітей Товариства „Луг" повитала публика з місця дуже сердечно. Молодь співала з запалом.

Було багато ріжних деклямацій, а між ними одна, яку деклямувала сирота про сироти. Мабуть не було тоді на галі людини, якій не тиснулися тоді сльози до очей.

Дуети проспівали: Софія Романець і Юлія Федчишин та Юлія Романець і Анна Колодій. Як на аматорів-співаків, випали вони добре, а рівнож добре випали соля Івана Романця і Юлії Романець.

Чудово виголосила деклямацію „Розрита могила" п-ні Лисякова. Це нею уложений вірш, в якім представлено образ ляцького варварства.

Святочну промову виголосив д-р Мишуга. Це вже четвертий з ряду рік говорить д-р Мишуга на Листопадовім святі в Перт Амбою. За кождим разом подає инші картини з тих великих днів, а слухачі приходять до переконання, що ще довго й довго буде можна слухати про ті події й за кождим разом почути щось нового.

Підписаний говорив про допомогу інвалідам, підносячи, що тільки тоді святкуватимемо гідно Листопадове свято, коли будемо памятати за героїв листопадових днів, себто в першу чергу за наших інвалідів, що ще живими остали. З приводу того свята зібрано на інвалідів $280.05, які відослано до краю через Обеднанне.

Свято замкнув гром. Щуцький, висказуючи свою радість з приводу такого вдатного торжества. Відспівано народний гимн і гості вертали у святочнім настрою і задоволенню домів.

С. Дембіцький.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Заява віндоклінерів.

Отсим подається до відома, що „Віндоклінерс Протектів Юніон" локаль ч. 8 переніс свою канцелярію до Народного Дому під числом 217-19 Іст 6-та вулиця, Ню Йорк Сіті.

Дорогі Товариші, робітники віндоклінери!

Всі, котрі є льояльними членами Американської Федерації Праці, приходіть до своєї Юнії, до котрої Ви належите, а котрої уряд тепер міститься на повище згаданій адресі. Всякі непорозуміння, що були зайшли в нашій Юнії, тепер вдалося направити й Юнія знову стала скріпленою.

Все те, що надрукували нещасні „Українські Щоденні Вісти" в своїх величезних статтях, підписаних Фелдманом, є вигадкою й неправдою, котра не заслуговує на жадну увагу. Отож, товариші робітники вікночисти, приходьте до свого льокалю й довідаєтеся, де є правда й кому ходить про добро Юнії та робітництва. Ви довідаєтеся, як ті панове комуністи хотіли заскоро революції, а для того з нас, робітників, хотіли зробити собі покірних революціонерів. Але це все їм не удалося, бо вони лише паперові революціонери, а на ділі у них і крихітки правди нима. Розписуватися про них та про їх шкідливу для робітничих інтересів роботу нема чого, бо шкода гаяти часу й псувати папір.

Отсим заявляю, що тепер наступив спокій і наші всі робітники працюють. Американська Федерація Праці змінила число нашого льокалю на число 2. Це зроблено для того, щоби комуністи з Третої вулиці не підшивалися під наше число льокалю так, як вони це робили дотепер і баламутили робітників на шкоду їх власних інтересів.

Член Екзекутиви, М. П.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Савтпорт, Конн.

Дня 14. листопада Стефан Швець ішов рано до праці. Коли він переходив через дорогу, автомобіль вдарив його так сильно, що поломав йому руку на кілька частей і ребра. Забрано його непритомного до шпиталю, де він по 24 годинах скінчив життє у страшних муках.

Покійний прибув до Америки в 1913 році. У краю лишив жінку й сина. Тут належав до тов. ім. Тараса Шевченка, відділ 84 У. Н. Союза. Також належав і до місцевого запомогового товариства.

Обидва згадані товариства занялись похороном, а в неділю, дня 17. с. м., в год. 3-пополудни відбувся похорон. Товариства прощаючи товариша у вічну путь, віддали йому остану честь тим, що з Народнього Дому, де було тіло, марширували у жалобнім строю аж на цвинтар.

Хай буде тобі, дорогий товаришу, земля пером!

Юрій Гоголь,
Стемфорд, Конн.

— Нинішні прошаки страшно зарозумілі! Уявіть собі — я хотів саме ввійти до конфекшенерні купити собі тортик — коштував два доляри. Та мені жалко стало прошака, що стояв біля дверей і я дав йому ці два доляри. А знаєте, що він зробив? Пішов до конфекшенерні та купив собі такий саме тортик, на який я мав такий апетит!

ЗЇЗД СЛАВЯНСЬКИХ ФІЛЬОЛЬОҐІВ У ПРАЗІ.

Як подає „Діло", на зїзді славянських фільольоґів, який на днях відбувся в Празі, взяло участь 600 учасників. Українців було на зїзді 27 осіб, а саме: проф. Біднов (Прага), проф. Л. Білецький (Прага), д-р Брик Іван (Львів, від Н. Т-ва ім. Ш.). Бузук (проф. білоруського університету в Минську), Конст. Чехович (Берлін), Дмитро Дорошенко (Берлін), Володимир Дорошенко (Львів, Н. Т-во ім. Шевченка), Греголинський Дмитро, Наум Калюжний (радник большевицького посольства у Празі), д-р Колесса Олекс. (Прага), д-р Філярет Колесса (Львів, Н. Т-во ім. Шевченка), Любинецький Мирон, Огієнко Іван (Варшава), Омельченко Григорій (Прага), Німчинів (делеґат Укр. Акад. Наук з Києва), Пилипенко Сергій (делеґат Укр. Академії Наук з Києва), Панкевич Іван, Січинський Волод. (Прага), д-р Сімович Василь (Прага), Славінський Максим (Прага), Стоцький Роман (Прага), Сірополко Степан (Прага), акад. Студинський Кирило (Львів, Н. Т-во ім. Ш.), Студинська Леонтія, Зайцев Павло, Зілинський Іван.

Українських рефератів було 11 (стільки само польських). Українська мова мала на зїзді такі самі права, що кожна инша. При відкриттю конґресу промовляли тільки представники держав і Українець від імени Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові. З того приводу Москалі зложили письменний протест і дуже вони обурені на президію конґресу, що Українців потрактувала нарівні з державними народами.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

АННА ГАВРИШ, замужна за Гар. Дюк, пошукує своєї сестри Маґди Гавриш, з Бобиців, повіт Рогатин. Хто би о ній знав, або вона сама, нехай зголоситься на адресу:
АННА ДЮК,
P. O. Box 137, Old Bridge, N. J.

В СПАДКОВІЙ СПРАВІ пошукую свого брата Трохима Прийму. Хто би о нім знав, або він сам, хай зголоситься до: 279-80
ФЕДЬ ПРИЙМА
Височко, коло Бродів, Галичина, Европа.